

'IK HOU ERVAN ALS JE EVEN WORDT OPGETILD UIT DE WERKELIJKHEID'

MARJOLEIN VAN DER MEER OVER GRIMMIGE SPROOKJES OP ELEKTROMUZIEK

Er was eens een studente Theaterwetenschap die geloofde dat ze was voorbestemd voor een loopbaan als dramaturg. Maar op een dag gebeurde er iets wonderlijks met het Groningse meisje Marjolein van der Meer, want zo heet ze.

Tijdens een bezoek aan een vriend bezocht ze een woordkunstvoorstelling in een Antwerps herenhuis. In iedere kamer van dat grote huis werd ze opnieuw betoverd door een poëtische combinatie van beeld, muziek en tekst. Toen realiseerde ze zich: dit is wat ik wil. Ze deed auditie bij de opleiding Woordkunst van het Koninklijk Conservatorium in Antwerpen en werd toegelaten. Klinkt verdacht veel als een sprookje toch? Maar het is echt gebeurd. Marjolein van der Meer is inmiddels een paar jaar geleden afgestudeerd. Nu staat ze op Festival Cement 2018 met haar voorstelling GRIMM, een sfeervol samengaan van sprookjes en eigen muziek. Wij wilden graag weten wat haar drijft.

‘Bij Woordkunst is het leren verdeeld in drie takken: schrijven, media en podium’, vertelt van der Meer. ‘De eerste drie jaar doe je die drie dingen allemaal en even intensief. In het vierde jaar maak je dan je eigen eindproject. Misschien is het daarin wel de bedoeling dat je een van die drie dingen kiest, maar ze versterken elkaar allemaal. Het geheel vormt de manier waarop je je werk maakt, waarop je je materiaal verzamelt en je verhalen vertelt. We hadden een heel sterke focus op taal, we lazen poëzie en leerden voordracht en nog veel meer. Maar het houdt ook in dat je veel facetten van theater maken die je elders wel zou leren, niet krijgt aangeleerd in die opleiding. En dat maakt het werk heel eigen.’

‘Met mijn persoonlijke fascinatie erbij voor muziek waarin taal een grote rol speelt – thuis werd geluisterd naar Leonard Cohen, Tom Waits en Patti Smith en zelf was ik gek op Roosbeef – studeerde ik af met een muzikale voorstelling. Sindsdien heb ik verschillende dingen gedaan, bijvoorbeeld ook veel radiodocumentaires. Daarin roep je ook een hele wereld op. Het is gek hoe verschillend het is om liedjes te schrijven, radio te maken en een voorstelling te maken, maar dat het toch steeds gaat om het vertellen van verhalen. Dat is mijn fascinatie. En dat doe ik steeds op dezelfde manier, maar in een andere wereld.’

‘Wat ik nu gedaan heb met GRIMM is een audiotuk op het toneel zetten. Ik heb veel ervaring met het kijken naar theater, maar tegelijkertijd ben ik geen acteur. Dus in GRIMM acteer ik niet. Het is dan misschien even zoeken hoe je op het podium staat, hoe mensen je zullen zien. Wat we hebben gemaakt is niet zo afgebakend. Het is een tussenvorm. En dat geeft ook vrijheid. Ik ben blij dat ik deze vorm heb gevonden, dat ik me niet hoeft vast te houden aan het vaste kader van theater.’

‘Ik ben na een aantal eerste pogingen teruggekeerd naar de taal en muziek. Ik had een KAOSspad, zo’n muziekbord met allemaal geluiden. Daar ben ik mee gaan spelen om een muzikale taalvorm te vinden. GRIMM is een serieuze poging om alles bij elkaar te brengen wat ik kan. Verhalen vertellen, op muziek. We kennen de verhalen van Grimm als cliché sprookjes, maar ze hebben een rauwere ondergrond. De broers Grimm hebben de verhalen opgeschreven die in de volkstraditie werden doorverteld, en ze steeds meer toegeschreven naar een kindvriendelijkere versie. Een handreiking naar hun publiek, waar ze ook wat mee konden verdienen. Ze voldeden graag aan de vraag van hun publiek, denk ik.’

‘Zelf ben ik vooral op zoek naar een plek in mijn hoofd voor de verbeelding, een vrije ruimte. Dat je mensen meeneemt in een andere wereld. Ik vind het mooi dat die Grimm-verhalen best toegankelijk en grappig zijn, maar ook dat er iets verrassends in zit. Literair zijn ze interessant: ze bevatten steeds herhaling. Dat vind ik mooi omdat het mij als het ware optilt, hun wereld in. En dat is steeds mijn streven: dat mijn werk, in welke vorm ook, anderen ook even op kan tillen uit de gewone wereld.’

Wendy Lubberding, Festival Cement, maart 2018